

[K. Axel Nielsen.]

have en sådan lov, er det vigtigt, at denne i så vid ustrækning som muligt for det første må gå ud på at lovfæste det, vi kan udfinde som gældende ret, og for det andet må være således udformet, at smidigheden bevares.

I begge henseender er regeringsforslaget det, der efter min opfattelse kommer idealet nærmest. Venstres og de konservatives lovforslag skærper måske på enkelte områder de gældende ansvarsregler, og forsøget på at udforme særlige bestemmelser for ministres ansvar for medvirken er risikabelt, og bestemmelserne vil sikkert i tidens løb forekomme for stive.

De uafhængiges lovforslag er på visse punkter uklart, og systematikken er ikke særlig god. Også dette lovforslag søger at definere ansvaret for medvirken på en måde, der måske ikke stemmer med straffelovens bestemmelser om medvirken.

I modsætning hertil fastslår regeringsforslaget, at straffelovens almindelige del, altså også reglerne om medvirken, finder anvendelse. Dette lovforslag er prisværdig kortfattet, klart og knapt i sit ordvalg; dets systematik er mønstergyldig; det er smidigt i anvendelse, selv om det må erkendes, at også dette lovforslags bestemmelser om medvirken til underordnedes handlinger indeholder en vis begrænset risiko for at virke for stive. Risikoen er som sagt begrænset, fordi lovforslaget på dette punkt er holdt i tilpas almindelighed og ikke som de to andre lovforslag detaljeret udformer ansvarsreglerne.

Jeg kan på mit partis vegne give tilsagn om en velvillig behandling af regeringsforslaget, som af de tre lovforslag nok er det eneste, der egner sig til gennemførelse. Det kunne være interessant at høre, hvad kommissionen mener om de tre lovforslag; men mon der er mulighed herfor?

Helga Pedersen: Det ses af fremsættelsen af den højtærede ministers forslag sammenholdt med de tidligere debatter, der har været om spørgsmålet om indførelse af en lov om ministeransvar, at regeringen nu helt har sluttet sig til det principielle standpunkt, som er oppositionens, at der bør udformes en særlig ministeransvarlighedslov, eller hvilken titel man nu vil give en sådan lov, og at denne lov så udtømmende

som muligt bør beskrive det retlige ansvar, der gælder eller bør gælde for ministre.

Efter den kritik og de indvendinger, den højtærede minister i sin tid anførte mod det lovforslag, som blev fremsat af de konservative og venstre sidste år — hvorom den højtærede minister har mod til at sige i bemærkningerne til det foreliggende lovforslag, at de ikke blot var formelle eller uvæsentlige — og som i væsentlig grad, det er erkendt af den højtærede minister, også rettede sig mod et af den danske rigsdag i 1939 vedtaget lovforslag, har ministeren naturligvis haft en både svær og bunden opgave.

Regeringens forslag skulle søges gjort ikke alene bedre, men også anderledes og omvendt end tidligere forslag.

Den højtærede minister har valgt en kort lovform, formentlig ud fra den forestilling, at korte lovtjekter også er klare, men det er dog et spørgsmål, om der er vundet så forfærdelig meget ved at forkorte teksten, således som den højtærede minister nu foreslår det, når der i virkeligheden kræves et grundigt studium af de udførlige bemærkninger til forslaget for at forstå lovtjekstens rækkevidde.

Om et par af teksterne — det gælder forslagets §§ 2 og 8 — siges det i bemærkningerne tilmed direkte, at disse bestemmelser for så vidt er overflødige, og læser man bemærkningen til § 6, kommer man vel til det samme resultat, og det samme kunne måske også siges om forslagets § 1, eller man kunne tage ordene om „ansvar for deres embedsførelse“ op i lovforslagets titel; så behøvede man slet ikke § 1. Selvfølgelig er vi i oppositionen klar over, at man for enhver pris måtte væk fra den, synes jeg, velklingende indledning i det af os i december 1962 fremsatte forslags § 1 — hvis jeg må citere nu og i det følgende nogle gange —:

„Ministre er ansvarlige for regeringens førelse efter de i grundloven fastsatte regler.“

Det måtte man væk fra, for man havde meget bombastisk slået fast i udvalget og i den redegørelse, vi fik fra den højtærede minister, at reglen var overflødig, fordi den alene gentog grundlovens § 13. Nu henviser man i stedet i bemærkningerne til ministerens forslag til § 1 til en anden bestemmelse i grundloven, nemlig § 16, 2. pkt., om rigshøjrettens kompetence og synes øjensynlig,